

Порушення гемокоагуляції у хворих зі шкірними виявами при системних ураженнях

О.А. Білинська, О.О. Сизон, І.Д. Бабак, І.О. Чаплик-Чижо

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Актуальність. Вивчення гемокоагуляції є актуальним питанням дерматоморфології, оскільки це одна із кінцевих ланок серцево-судинної системи, де здійснюється транскапілярний обмін, що забезпечує гомеостаз і гомеокінез. Активність функціонального елемента будь-якого органа, зокрема й шкіри, значною мірою залежить від гемомікроциркуляції.

Мета роботи — дослідити значення гемокоагуляції в дерматологічній практиці, беручи до уваги дані про роль внутрішньосудинного згортання в розвитку і прогресуванні патологічних процесів зі шкірними виявами системних уражень.

Матеріали та методи. Вивчали зміни гемокоагуляції у 40 хворих на системну склеродермію (ССД). Визначали такі лабораторні показники: час зсідання за Лі-Уайтом, аутокоагуляційний тест (АКТ), активований час рекальцифікації (АЧР), тромбіновий час (ТЧ), загальний фібриноген, антитромбін-III, (АТ-III), продукти деградації фібрину (ПДФ), етаноловий, β-нафтоловий, протамінсульфатний тести; одночасну ретракцію кров'яного згустка (РКЗ) та спонтанного фібринолізу (СФ), лізис еуглобулінів (ЛЕ).

Результати. Вивчення стану гемостазу у хворих на системну склеродермію з хронічним перебігом свідчить про наявність достовірних змін системи згортання зі зсувом у бік гіперкоагуляції: збільшення рівня фібриногену ($(4,0 \pm 1,1)$ г/л; $p < 0,01$), зниження активності АТ-III ($(61,42 \pm 3,13)$ %; $p < 0,001$), скорочення ТЧ ($(13,80 \pm 0,26)$ с; $p < 0,001$), АЧР ($(52,43 \pm 0,85)$ с; $p < 0,001$) і часу зсідання за Лі-Уайтом ($(372,0 \pm 15,1)$ с; $p < 0,001$), збільшення параметра А ($(42,96 \pm 1,90)$ %; $p < 0,001$), зниження T_1 ($(2,50 \pm 0,01)$ %; $p < 0,001$) АСТ, позитивні β-нафтоловий і протамінсульфатний тести, значне підвищення рівня ПДФ ($(30,93 \pm 5,80)$ мкг/мл; $p < 0,001$). На тлі гіперкоагуляції спостерігали пригнічення фібринолітичної активності, про що свідчать висока РКЗ ($(93,69 \pm 1,27)$ %; $p < 0,001$), низький СФ ($(10,38 \pm 0,36)$ %; $p < 0,001$) та подовження ЛЕ ($(496,0 \pm 16,7)$ хв; $p < 0,001$). Порівняно з групою з хронічним перебігом у пацієнтів із підгострим перебігом ССД (10 осіб) спостерігали виразнішу гіперфібриногенемію ($(5,80 \pm 0,75)$ г/л; $p < 0,001$), значне зниження активності АТ-III ($(54,10 \pm 1,22)$ %; $p < 0,001$), збільшення ПДФ ($(44,80 \pm 6,66)$ мкг/мл; $p < 0,001$).

Висновки. Перелічені порушення гемостазу у хворих на системну склеродермію свідчать про патологію з розвитком хронічного дисемінованого внутрішньосудинного зсідання крові, що дає змогу зрозуміти патогенетичні механізми і є структурним базисом для діагностики й терапії соматичних уражень.

Досвід корекції посиленого випадання волосся

І.Д. Бабак¹, О.А. Білинська¹, І.О. Чаплик-Чижо¹, Л.І. Боднарчук²

¹Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

²Обласний шкірно-венерологічний диспансер, Львів

Актуальність. Зміни та випадання волосся часто є першими симптомами внутрішніх захворювань. Чимало дослідників схильні до гіпотези про вплив екзогенних і ендогенних чинників, які негативно позначаються на стані та вигляді волосся, зумовлюючи його сухість і порідіння.

Мета дослідження — вивчити зміни структури волосся та простежити вплив патології внутрішніх органів у пацієнтів з посиленим випаданням волосся із подальшим удосконаленням терапії.

Матеріали та методи. Протягом року обстежено 21 пацієнта, які скаржилися на посилене випадання волосся. Для визначення структуральних змін у корені та стрижні волосся використовували макро- й мікроскопічне дослідження, яке проводили на мікроскопі МБІ-3 із бінокулярною насадкою АЧ-12 (зб. 600). Уважно оглядали стан коренів та поверхню стрижня для виявлення тріщин або інших ушкоджень.

Результати. Під час макро- та мікроскопії у 78 % пацієнтів виявлено зміни коренів волосся, які мали вигляд гачка або заокругленого списа із залишками оболонки. У самій структурі стрижня у 83 % обстежених спостерігали виступи та заглибини, відсутність черепицеподібного малюнка, тріщини. У 53 % обстежених переважали захворювання органів травлення: хронічний гастрит, гепатит, виразкова хвороба, дисбактеріоз кишечника.

Хворим з індивідуальним лікуванням супутньої патології для поліпшення детоксикаційної здатності печінки та видалення шкідливих речовин із кишечника призначали лактобактерії LGG 1,5 млрд, а саме: у період заго-стрення по 1–2 капсули на добу протягом 8–16 днів, а в період ремісії — по 1 капсулі раз на добу 16–24 доби.

Як зовнішню терапію всім пацієнтам призначали лосьйон і шампунь, які містять диметилсиландіолу саліцилати. Лосьйон, окрім основної діючої речовини, що активізує дермальний сосочок, стимулює волосяні цибулини та поліпшує кровообіг, містить необхідний елемент для росту волосся — вітамін В₆. Ефективність його дії посилюють відновлювальні рослинні компоненти: екстракт родини лілейних і протейні сої. На початку лікування лосьйон наносили щодня протягом 4 тиж, а потім 3–4 рази на тиждень протягом 2 міс. Додатково призначали